

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก

.....

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก รุ่นที่ 2

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ ดร.เจนเนตร พลเพชร คณะอนุกรรมการด้านการบริการวิชาการ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีระบบการจัดการดูแลด้านสุขภาพที่มีระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาที่ทางรัฐเข้ามาสนับสนุนค่าใช้จ่ายเกือบทั้งหมด รวมทั้งการมีนโยบายที่ปรับบริการการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการจำนวนมาก ประกอบกับในปัจจุบันองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภาวะสุขภาพเพื่อวินิจฉัยและการรักษาเจริญในขั้นสูง ดังนั้นถ้าบุคลากรทางสุขภาพตัดสินใจในการเลือกใช้แนวทางการประเมินภาวะสุขภาพหรือการเลือกแนวทางการดูแลที่ไม่เหมาะสม อาจนำไปสู่ค่าใช้จ่ายสำหรับค่ารักษาพยาบาลสูงกว่าความเป็นจริง แต่ที่สำคัญคืออาจทำให้ภาวะเจ็บป่วยของผู้ป่วยก้าวหน้ารุนแรงมากขึ้นอาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต หรืออาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคส่งผลให้บางอวัยวะบกพร่องอย่างถาวรได้ ดังนั้นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเชิงคลินิกจึงมีความสำคัญสำหรับทีมสุขภาพ รวมทั้งพยาบาลวิชาชีพซึ่งเป็นบุคลากรสุขภาพที่สำคัญที่รับผิดชอบดูแลผู้ป่วยโดยตรง

มโนทัศน์ (concept) 'การคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก (clinical reasoning)' ได้รับความสนใจและศึกษามากกว่า 30 ปี (Norman, 2005, p.418) รวมทั้งวิชาชีพพยาบาล เนื่องจากได้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลมีความสำคัญสำหรับการวินิจฉัยพยาบาลและการตัดสินใจเลือกแนวทางการพยาบาลที่เหมาะสม

ซิมมอนส์ (Simmons, 2009, p. 1155) ได้ศึกษาคำนิยามของ clinical reasoning โดยวิธีการ clinical analysis ซึ่งสรุปผลการศึกษาว่า *clinical reasoning* หมายถึง กระบวนการรู้คิดที่มีความซับซ้อนซึ่งใช้กลยุทธ์ทั้งการคิดอย่างเป็นรูปแบบและไม่เป็นรูปแบบในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วย ประเมินข้อมูลที่สำคัญและชั่งน้ำหนักเพื่อเลือกกิจกรรมสำหรับการดูแลผู้ป่วย โดยแกนสำคัญของมโนทัศน์คือ กระบวนการรู้คิด (cognition) อภิปัญญา (metacognition) และความรู้เฉพาะสาขาของวิชาชีพ สำหรับกลยุทธ์ทั้งการคิดอย่างเป็นรูปแบบและไม่เป็นรูปแบบในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วยจะบูรณาการ การวิเคราะห์ตัดสินใจ (decision analysis) กระบวนการรับรู้ข้อมูล (information process) และการหยั่งรู้ (intuition) ในการนำไปสู่การประเมินข้อมูลผู้ป่วย

จากนิยามและแกนสำคัญมโนทัศน์ของ clinical reasoning ผู้ที่นำมโนทัศน์ดังกล่าวสู่การปฏิบัติได้ดีควรจะเป็นบุคคลที่มีองค์ความรู้ในเชิงคลินิกอยู่ในระดับที่ดี มีความสามารถในการเชิงวิเคราะห์รวมทั้งแปลความและตีความ ที่สำคัญคือเป็นผู้มีประสบการณ์ทางคลินิก ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับประสบการณ์ทางคลินิกของพยาบาลโดยใช้ทฤษฎีของ Patricia E. Benner เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะตามประสบการณ์ของพยาบาล

พยาบาลวิชาชีพที่เหมาะสมต่อการต่อยอดพัฒนาสมรรถนะในคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิกได้ คาดว่าอย่างน้อยอยู่ในระดับที่สามารถรับรู้และเข้าใจสถานการณ์ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโดยรวมได้ การเข้าใจแบบองค์รวมมากขึ้นการตัดสินใจทางพัฒนามากขึ้น มีการประยุกต์แผนปฏิบัติได้ นั่นคือพยาบาลที่มีสมรรถนะในระดับ proficient สำหรับกลุ่มพยาบาลที่มีสมรรถนะในระดับชำนาญการ (expert) ยังมีความเหมาะสมเพราะคนกลุ่มนี้มีสมรรถนะทางคลินิกสูงในระดับที่มีการหยั่งรู้หรือรู้ว่าควรตัดสินใจและควรเลือกการดูแลผู้ป่วยแบบใดแต่ไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งพยาบาล 2 กลุ่มดังกล่าวถ้าได้รับการต่อยอดสมรรถนะด้วยการพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก จะยิ่งเสมือนติดปีกสมรรถนะทางคลินิกเพิ่มสูงมากขึ้น สามารถอธิบายเหตุผลการเลือกตัดสินใจและเลือกรูปแบบการดูแลผู้ป่วยได้ ซึ่งความสามารถที่สามารถอธิบายเหตุผลเชิงคลินิกได้กว้างและลึกจะมีประโยชน์ทั้งในเชิงปฏิบัติต่อผู้ป่วย การทำงานร่วมกับทีมสุขภาพ การถ่ายทอดความรู้เชิงคลินิกที่มีตรรกเหตุผลต่อพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่า การสร้างแนวทางการดูแลที่เหมาะสมกับภาวะเจ็บป่วยของผู้ป่วย นั่นคือการก้าวสู่ผู้นำทางคลินิก เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะดังกล่าว จึงจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก สำหรับพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานอย่างน้อยหรือเท่ากับ 5 ปี

วัตถุประสงค์

ภายหลังสิ้นสุดการอบรม ผู้เข้าอบรมมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. สามารถอธิบายแนวคิดการวิเคราะห์ทางคลินิกได้
2. สามารถใช้ mind maps เพื่อช่วยในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิกได้
3. สามารถสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกแนวทางการดูแลผู้ป่วยได้
4. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินและตัดสินใจข้อมูลที่สำคัญในเชิงคลินิกของผู้ป่วยได้
5. สามารถระบุปัญหาทั้งหมดจากข้อมูลสำคัญเชิงคลินิกของผู้ป่วยได้ และสามารถตัดสินใจเลือกลำดับความสำคัญของปัญหาได้
6. สามารถวิเคราะห์ ตัดสินเลือกแนวทางการดูแลที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาที่เลือกสรรได้

กิจกรรม

1. บรรยาย
2. ฝึกเชิงปฏิบัติการคิดอย่างมีเหตุผลทางคลินิก โดยใช้กรณีศึกษาทางคลินิกเพื่อวิเคราะห์และออกแบบการบำบัดทางพยาบาล โดยรวมฝึกปฏิบัติการสืบค้นข้อมูล และการใช้ concept mapping เป็นเครื่องมือในการช่วยวิเคราะห์
3. นำเสนอ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่

กลุ่มเป้าหมาย

พยาบาลวิชาชีพซึ่งมีประสบการณ์ทางคลินิกมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี จำนวน 40 คน

ค่าลงทะเบียนการอบรม

1. ผู้เข้าอบรมทั่วไป 2,500 บาท/คน
2. บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 1,000 บาท/คน

ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลา 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 22-24 มีนาคม พ.ศ. 2560

สถานที่

ห้องประชุม 1 อาคารวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ตารางกำหนดการฝึกอบรม

วันที่ เวลา	ประเด็น / เนื้อหา	ผู้รับผิดชอบ
22 มีนาคม 2560		
08.00-08.30	ลงทะเบียน	
08.30-08.45	พิธีเปิดการอบรม	ผศ.ดร.วิภาวรรณ ชะอุ่ม เพ็ญสุขสันต์
08.45-09.45	แนวคิดและวิธีการคิดวิเคราะห์เชิงคลินิก	ดร.เจนเนตร พลเพชร
09.45-10.00	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.00-12.00	แกนความรู้หลักทางพยาธิสรีรวิทยาที่จำเป็นสำหรับการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก	ดร. เจนเนตร พลเพชร
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-14.45	แกนความรู้หลักทางพยาธิสรีรวิทยาที่จำเป็นสำหรับการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก (ต่อ)	ดร. เจนเนตร พลเพชร
14.45-15.00	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.00-16.30	แกนความรู้หลักทางพยาธิสรีรวิทยาที่จำเป็นสำหรับการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก (ต่อ)	ดร. เจนเนตร พลเพชร

วันที่ เวลา	ประเด็น / เนื้อหา	ผู้รับผิดชอบ
23 มีนาคม 2560 08.30-09.45	วิธีการทำแผนที่ความคิด (mind map) เชิงคลินิก	รศ.ดร. สายฝน เอกวารากร ดร. เจนเนตร พลเพชร
09.45-10.00	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.00-12.00	แบ่งกลุ่มย่อยปฏิบัติการวิเคราะห์การคิดอย่างมีเหตุผล เชิงคลินิก : วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคลินิก (ข้อมูลจากแฟ้มประวัติ ผู้ป่วยจาก การปฏิบัติงานจริง : ทำ mind map เชิงคลินิกโดย ตัดสินและสรุป ประเด็นข้อมูล คลินิกที่สำคัญของผู้ป่วย	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาส ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล รศ.ดร. สายฝน เอกวารากร ผศ.ดร. เรวดี เพชรศิริสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ อาจารย์สุดา ใจท้าว
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-14.15	หลักการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ	อ.ดร.อุไร จเรประพาส
14.15-14.30	พักรับประทานอาหารว่าง	
14.30-16.30	ปฏิบัติเชิงปฏิบัติการการสืบค้นข้อมูล: เพื่ออธิบายเชิง คลินิกจากประเด็นข้อมูลคลินิกที่สำคัญของผู้ป่วย และ ปรับพัฒนา mind map	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาส ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล รศ.ดร. สายฝน เอกวารากร ผศ.ดร. เรวดี เพชรศิริสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ

วันที่ เวลา	ประเด็น / เนื้อหา	ผู้รับผิดชอบ
24 มีนาคม 2560 08.30-10.15	ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มย่อยนำเสนอ mind map ผลการวิเคราะห์เชิงคลินิกจากข้อมูลที่สำคัญของผู้ป่วย พร้อมการรับคำแนะนำจากวิทยากร	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาฬ ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล รศ.ดร. สายฝน เอกวารางกูร ผศ.ดร. เรวดี เพชรศิราสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ
10.15-10.30	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.30-12.00	แบ่งกลุ่มย่อยปฏิบัติเชิงปฏิบัติการ : ระบุปัญหาเชิงคลินิกทั้งหมดจากข้อมูลที่สำคัญของผู้ป่วย : เลือกสรรปัญหาที่สำคัญ 1 ปัญหา เพื่อสืบค้นแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสม	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาฬ ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล รศ.ดร. สายฝน เอกวารางกูร ผศ.ดร. เรวดี เพชรศิราสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-14.15	แบ่งกลุ่มย่อยปฏิบัติเชิงปฏิบัติการ (ต่อ) : เลือกสรรปัญหาที่สำคัญ 1 ปัญหา เพื่อสืบค้นและตัดสินใจเลือก แนวทางการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสม	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาฬ ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล รศ.ดร. สายฝน เอกวารางกูร ผศ.ดร. เรวดี เพชรศิราสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ
14.15-14.30	พักรับประทานอาหารว่าง	
14.30-16.00	ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มย่อยนำเสนอ mind map แนวทางการดูแลที่สำคัญจากปัญหาที่เลือกสรร	ดร. เจนเนตร พลเพชร อ.ดร.อุไร จเรประพาฬ ผศ.ดร. นัยนา หนูนิล
16.15	ประเมินผลการอบรมพร้อมรับข้อเสนอแนะ	รศ.ดร. สายฝน เอกวารางกูร

วันที่ เวลา	ประเด็น / เนื้อหา	ผู้รับผิดชอบ
		ผศ.ดร. เรวัต เพชรศิริสัมพันธ์ อาจารย์อรเพ็ญ สุขะวัลลิ
16.15-16.30	รับใบประกาศการอบรม พร้อมปิดการอบรม	ผศ.ดร.วิภาวรรณ ชะอ่อม เพ็ญสุข สันต์

การประเมินผล

1. ผู้เข้าอบรมต้องมีเวลาเข้าอบรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 จึงมีสิทธิ์เข้ารับใบประกาศการอบรม
2. ประเมินผลจากการอธิบายเหตุผลเชิงคลินิกและแนวทางการดูแลที่เหมาะสมกับปัญหาที่เลือกสรร

ในขณะนำเสนอกลุ่มย่อย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิกได้ สามารถนำความรู้ความสามารถดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในคลินิกสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ระบุปัญหา และเลือกแนวทางการดูแลที่เหมาะสม
2. สามารถชี้แนะ อธิบาย สถานการณ์และเหตุการณ์การปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีเหตุผลแก่พยาบาลผู้ร่วมปฏิบัติงานได้ และสามารถเป็นปากเป็นเสียงแทนผู้ป่วยในการเลือกรูปแบบการดูแลที่ดีที่สุดในการวางแผนการดูแลร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพทางสุขภาพ

แบบฟอร์มการลงทะเบียน

การประชุมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงคลินิก รุ่นที่ 2
วันที่ 22-24 มีนาคม 2560 ณ ห้องประชุม 1 อาคารวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รายชื่อผู้ลงทะเบียน (กรุณาเขียนชื่อ-นามสกุล ให้อ่านได้อย่างชัดเจน)

1.ชื่อ-นามสกุล..... แผนก/หอผู้ป่วย.....

เลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ.....

2.ชื่อ-นามสกุล..... แผนก/หอผู้ป่วย.....

เลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ.....

3.ชื่อ-นามสกุล..... แผนก/หอผู้ป่วย.....

เลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ.....

อาหาร ปกติ มุสลิม มังสวิรัต ข้อจำกัดอื่น ระบุ.....

ออกใบเสร็จในนาม.....

สถานที่.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

ค่าลงทะเบียน 2,500 บาท / คน จำนวน.....คน รวมเป็นเงิน.....บาท

วิธีการชำระค่าลงทะเบียน โปรดชำระเงินล่วงหน้า ภายในวันที่ 13 มีนาคม 2560

โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาท่าศาลา เลขที่ 828-1-14776-8
ชื่อบัญชี “มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์”

ลงชื่อ ผู้สมัคร / ผู้ดำเนินการ

วันที่ / /

หมายเหตุ: 1.โปรดส่งสำเนาการชำระค่าลงทะเบียนและแบบฟอร์มการลงทะเบียน ไปยัง คุณรัตนากร บุญกลาง
ทางโทรสาร 0-7567-2103 หรือ e-mail : bratanak@wu.ac.th

2.การลงทะเบียนจะสมบูรณ์เมื่อชำระเงินเรียบร้อยแล้ว และขอสงวนสิทธิ์ในการคืนเงินค่าลงทะเบียน

แนะนำที่พัก : โรงแรมเรือนวลย์ อยู่ภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ห้องคู่/เดี่ยว คืนละ 600 บาท

รวมอาหารเช้า โทร 0-7538-4146-9

ต้องการจองที่พัก เข้าพักวันที่.....ออกวันที่..... ไม่ต้องการ

ห้องคู่ ห้องเดี่ยว

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ : คุณรัตนากร บุญกลาง โทร 0-7567-2101 มือถือ 0-89-441-3317